

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« volja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

POPUSTLJIVOST NEMCEV V HAAGU

Dr. Schacht opustil svojo opozicijo — Sodelovanje nemške državne banke pri reparacijski banki — Odgovor na pogajanja z Madžarsko — Sestanek Minoresca in Burova

Berlin, 16. januarja. Na pritisk nemške vlade je dr. Schacht opustil svojo opozicijo proti sodelovanju nemške državne banke v mednarodni reparacijski banki. Sodelovanje nemške državne banke v tem zavodu je na ta način zagotovljeno.

Berlin, 16. jan. AA. Nemško odposlanstvo v Haagu bo predlagalo, da se s posebnim zakonom omogoči sodelovanje nemške narodne banke pri mednarodni reparacijski banki.

Minister financ se je sestal s predsednikom državne banke dr. Schachtom, ki je izjavil, da nemška državna banka ne bo nasprotovala prevzetim obveznostim.

Berlin, 15. jan. AA. Po informacijah iz zasebnega vira bo nemška državna banka povabila »Reichskreditanstalt« in državno prusko banko, naj do nadaljnjega sodelujeta pri ustanovitvi banke za mednarodna plačila.

Haag, 15. jan. AA. Komisija za nemške reparacije je vzela na znanje nem-

ski predlog o izpremembi statuta banke za mednarodna plačila, tako da more pri tej banki namesto nemške narodne banke sodelovati kakor druga banka.

Berlin, 15. jan. AA. Poročevalec agencije »Wolf« poroča iz avtoritativnega vira o netočnosti vesti, da bi bili francoski, angleški in italijanski delegati zahtevali od nemške delegacije, da mora nemška narodna banka brezpogojno sodelovati pri banki za mednarodna reparacijska plačila.

Haag, 16. januarja. V pogajanjih z Madžarsko so se nazirala znatno zblizala, vendar je treba rešiti še celo vrsto vprašanj, zaradi česar je bilo treba za danes določeno sejo komisije za izvennemške reparacije, na kateri naj bi se razpravljalo o madžarskem, bolgarskem in avstrijskem vprašanju, za nedoločen čas odgoditi. Dela konference se bodo najbrže nadaljevala še prihodnji teden.

— Haag, 16. jan. AA. O vprašanju

madžarskih reparacij je bila včeraj seja v odsotnosti madžarskih delegatov. Na tej seji je Loucheur opozoril prizadete upniške države, da morajo predložiti točne podatke o medsebojnih reklamacijah. Zastopniki Male antante imajo predložiti točno poročilo o vsotah, ki jih nameravajo prispevati v fond za vzhodne reparacije. Iz tega fonda se bodo izplačevale vse terjatve, reklamacije in kontra-reklamacije na podlagi razsodb posameznih arbitražnih sodišč. Seja se bo nadaljevala v petek na tej osnovi. Mnogi sodijo, da bo došlo do sobote v vseh vprašanih do sporazuma, da pa bo ostalo po vsej priliki vprašanje Madžarske to pot v Haagu nerešeno.

Haag, 16. jan. AA. Rumunski minister zunanjih zadev Mironescu je včeraj sprejel bolgarskega ministra zunanjih zadev Burova.

Haag, 16. jan. AA. Komisija za vzhodne reparacije je včeraj zaslišala bolgarske delegate.

Razprave Sveta društva narodov

Tihotapstvo opija — Manjšinski problemi — Sestanek Brianda in Grandija

Zeneva, 16. jan. AA. Na včerajšnji seji Sveta Društva narodov je bilo brez vsake opazke sprejeto poročilo našega predstavnika dr. Ilie Šumenkoviča o petrogradski telegrafski konvenciji ter o faksimilnih telegrafskih blanketov, ki se jih poslužujejo tihotapci z opijem. Svet Društva narodov bo imenoval poseben pravni odbor, ki bo proučil to vprašanje, v kolikor je v skladu s konvencijo o opiju.

Poročilo našega delegata je zagovarjal angleški zastopnik Dalton, ki zastopa Anglijo po odhodu angleškega ministra zunanjih zadev Hendersona, ki je sinoči zapustil Zenevo. Prav tako je bilo sprejeto brez ugovora poročilo našega delegata dr. Šumenkoviča o posvetovalnem odboru opijske komisije. Poročilo sta zagovarjala zastopnika Italije in Kanade. Končno je bilo

sprejeto poročilo poljskega ministra zunanjih zadev Zaleskega o evropski konferenci za prenos časopisja, ki je bila 9. novembra 1929.

Zeneva, 16. januarja. Zunanji ministri Briand in Grandi sta imela popoldne dveurni razgovor v zvezi s pomorsko razorožitveno konferenco v Londonu. Briand se je danes vrnil v Pariz.

— Zeneva, 16. januarja. Sinoči je razpravljajal Svet Društva narodov o poročilu manjšinskega poročevalca Adačija, ki je prispel nalašč za to priliko iz Haaga, o raznih manjšinskih političnih zadevah in manjšinskih pritožbah. Svet Društva narodov je sprejel za rešitev teh vprašanih razne sklepe. Pet pritožb so poslane narodne manšine v Šleziji. Danes bo Svet Društva narodov zaključil svoja posvetovanja.

Potres porušil rudnik

Zemlja zasula 22 rudarjev — Mnogo rudarjev pogrešajo — Veliko razburjenje

Berlin, 16. januarja. V Beuthnu v Šleziji so zabeležili izredno močan potresni sunek, ki je povzročil, da se je udrla zemlja v rudniku Hintz. Pod razvalinami je ostalo 22 rudarjev, od katerih so rešili 16. Več rudarjev je bilo težko ranjenih. Rudniške oblasti so organizirale veliko rešilno akcijo, ker se je pozneje dognalo, da manjka veliko rudarjev. Rudniški krogi se boje, da je bilo ubitih v rudniku še nadaljnjih 10 rudarjev. Rešilna akcija se nadaljuje z vso naglico, vendar je malo upanja, da bi ponesrečence iztrgali smrti. V krogih rudniškega prebivalstva vlada zaradi katastrofe veliko razburjenje.

Katastrofe na morju

Nesreča v Biskajskem zalivu — Švedski parnik zavožil v italijanskega in se potopil

London, 16. jan. AA. O katastrofi angleškega parnika »Saint Gennyja«, ki se je potopil v ustju Luessant v Biskajskem zalivu, so prispeli nadaljne podrobnosti. Katastrofa je prišla tako iznenada, da se je angleški ladji »Saint Cyrus« le z velikimi težavami posrečilo rešiti 5 mož. Morje je bilo silno razburkano in je tudi poškodovano krmilo ladje »Saint Cyrus«, ki je bila v nevarnosti, da se potopi, ker se je že nagnila. Le takojšnjemu popravilu krmila se je zahvaliti, da se to ni zgodilo.

Gibraltar, 16. jan. V italijanski parnik »Enrichetta« je na poti iz Rotterdama v Napulj včeraj popoldne v gosti megli kakih 30 milj zapadno od Gibraltarja zadel neznan parnik. Dva parnika sta odplula na pomoč.

Gibraltar, 16. jan. AA. Ladja, ki je zadel v italijanski parnik »Enrichetta«, je švedski parnik »Adriatic«, ki se je kmalu potopil. Posadka je bila rešena.

Komunistično rovarjenje v nizozemski Indiji

Haag, 16. jan. AA. Komunistična agitacija v nizozemski Indiji se javlja vsak dan na nov način. Čeprav so bili politični kolovalci aretirani, ki so pripravljali prvo ustajo, tako proti Nizozemcem kakor Anglezem, so se agitatorji vrgli sedaj v drugo borbo. Neka oborožena tolpa importiranih tujih kitajskih delavcev — ne domačih Malajcev — je napadla z noži čuvarja delavcev v Samarindi ter dva delavca ubila, tri pa hudo ranila. Policija je takoj uveljavila preiskavo ter aretirala 46 Kitajcev, samih udeležencev tega krvoločnega napada.

Banditstvo v Londonu

— London, 16. jan. AA. Znanstvene metode, ki jih je začela uvajati londonska policija pri zasledovanju kriminalnih tipov in predvsem pri lovu na motorne bandite, niso ostale brez pomena. Banditi se zdaj poslužujejo istih metod in nastopajo v takozvanih letenih formacijah, pri čemer uporabljajo prav tako nagla vozila kakor policija. Zdi se, da imajo banditi lastne oddajne postaje, po katerih obveščajo svoje prijatelje o brezličnih brzojavkah, ki jih oddaja policijska direkcija v Londonu za zasledovanje banditov. V Angliji je 2000 amaterjev, ki imajo svoje eksperimentalne emisijske postaje.

Nova portugalska vlada

— Lizbona, 16. januarja. Predsednik portugalske republike je poveril sestavo novega portugalskega ministrstva Souzaš, ki je mandat sprejel.

Izgredi na japonskih šolah

— Tokio, 16. jan. V Seulu so izbruhli na tamošnjih šolah veliki nemiri. Policija je aretirala na tisoče korejskih dijakov, med njimi 200 dijakin. Dijaki so v znak simpatije s tovariši, ki so bili aretirani, niso jesen, proglasili simpatično stavko.

Komunistične demonstracije v Berlinu

Berlin, 16. jan. AA. Sinoči po 10. uri so komunisti navzlic prepovedi policije priredili manifestacije. Policija je aretirala 100 oseb. Med njimi dva komunistična poslanc.

Berlin, 16. jan. AA. »Berliner Tageblatt« poroča, da je v Wornsu došlo do hudih demonstracij brezposelnih delavcev. Brezposelni so obmetavali s kamenjem razkošno opremljene trgovske izložbe. Policija je aretirala 14 izgrednikov. Število brezposelnih v Nemčiji stalno narašča.

Nenadna smrt v tramvaju

Ljubljana, 16. januarja. Danes se je zidarski delovodja Anton Kozamernik, stanujoč na Celovski cesti, peljal s tramvajskim vozom okoli 10. dopoldne proti domu. Tik pred Mestnim domom mu je postalo slabo, omahnil je in se zgrudil. Iz tramvajeva so ga prenesli na prosto ter takoj nato obvestili rešilno postajo. Kozamernika so prepeljali z rešilnim avtomobilom v bolnico, kjer je pa kmalu po prevozu umrl. Podlegel je srčni kapi. Pokojni je bil star 60 let, oženjen in oče petih otrok.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devise: Amsterdam 22.475-22.805 (22.775), Berlin 13.52-13.55 (13.535), Bruselj 7.8877, Budimpešta 9.9042, Curih 10944-1097.4 (1095.9), Budimpešta 9.9042, Dunaj 795.22-798.22 (796.72), London 275.76, New York 56.53, Pariz 222.50, Praga 167.11-167.91 (167.51), Trst 295.50-297.50 (296.50).

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.12875, Pariz 20.30, London 25.1575, New York 516.70, Milan 27.04, Madrid 68.5, Berlin 123.46, Dunaj 72.7, Sofija 3.7275, Praga 15.285, Varšava 57.95, Budimpešta 90.375.

Neumestna grška kritika

Nekateri grški listi podtikajo naši državi namene, ki jih nima

— Beograd, 16. januarja. M. V. zadnjem času so razni grški listi, predvsem monarhistični, ob raznih prilikah izražali bojazn, ki niso na svojem mestu. Tako je tudi sedaj list »Kafimerima«, glasilo Kaldarisa, v skrbni zaradi našega dozdevnega oboroževanja in zaradi razširjanja železniškega omrežja v Jugoslaviji. Grški list trdi, da more Jugoslavija v primeru potrebe poslati na fronto poldrug milijon dobro opremljenih vojakov, pri čemer zlasti poudarja, kako se pri nas rešuje vprašanje koncentriranja železniških prog. Namesto, da bi vse železniške proge še nadalje vodile v smeri proti Duma'u, dobivajo popolnoma drugo smer. Podvojena je proga Beograd - Ljubljana, zgrajena železnica Skopje - Mitroviča preko Kragujevca in popravljena je večji del cest. Proga Beograd - Solun, pravi nadalje grški list, ne služi sami Jugoslaviji, temveč tudi Mali

antanti. Leta 1918. je bila Jugoslavija država, ki se je šele pričela obnavljati, danes pa je že popolnoma obnovljena in ojačena. Zdi se, da bi po teh grških argumentih naša država ne smela več graditi železnice, ki so v ostalem pogoj povoljnega kulturnega razvoja vsake države in da bi morali ostati vedno na isti stopinji, ker je železnica, ki bi jo Jugoslavija zgradila, po teh netočnih informacijah grškega lista namenjena v povsem druge svrhe.

Gospod Kaldaris je preveč trezen in razsoden politični vodja, da bi ga bilo treba še posebej prepričevati o nepravilnosti teze njegovega lista. Zato je pričakovati, da bo sam vplival nani, da ne bo več objavjal takih netočnosti, ko bo Jugoslavija nadaljevala izgraditev svojega železniškega omrežja, kakršno je potrebno vsaki kulturni državi.

Oboroževanje pristašev rumunske vlade

Streliške organizacije zaranistične stranke. ki naj zagotove njen obstoj — Protesti liberalcev

Bukarešta, 16. jan. Politična javnost se bavi trenutno z vprašanjem streliških organizacij zaranistične stranke, zaradi katerih je nastal spor med vlado in opozicijo, ki se stopnjuje v memorandum predloženem od liberalnega vodje Bratianu regentnemu svetu. Vlada izjavlja sedaj z vsem poudarkom, da so bile te streliške organizacije ustanovljene zato, da aktivno posežejo v politično življenje in da hoče Bratianu s svojim memorandum samo zavesti javnost. Vlada prevzema za te organizacije polno odgovornost.

Rumunski tisk obširno komentira izjavo vlade. Dočim ugotavlja vladno časopisje, njuno potrebo odločnega odgovora vlade, pa trdijo zopet opozicijski listi, da tiči za oboroževanje streliških organizacij zaranistične stranke skrivni poizkus uvedbe strankarske milice, ki bi v slučaju potrebe hote-

la bodisi z orožjem zagotoviti obstoj zaranistične stranke na vladi.

Bukarešta, 16. jan. AA. Listi, ki se bavijo s spomenico liberalne stranke, se začudeno vprašujejo, kako se je mogla objaviti. »Adeverul« smatra, da se liberalna stranka poslužuje načina javne kritike, ki ga ni mogoče trpeti. »Vitorul« priobčuje beležko, v kateri dvomi v resnost te spomenice. Kakor znano, je vlada sklenila organizirati kmečko mladino, kar je liberalni stranki povod, da napada vlado. Splošno smatra, da bo vlada morala zavrniti spomenico, zlasti tam, kjer pravi, da bo treba skriti oblast kroje in skrbeti za zaščito ogroženih interesov države. Taka pisava jemlje kroni vsak ugled. Liberalna stranka bi morala vedeti, da je šele sedaj državna uprava dobila svojo avtoriteto nazaj in da skrb vlada za krono, ustavo in pravni red.

Pomorska razorožitev

Zmanjšanje števila ameriških ladjedelnic — Pariteta med Anglijo in Ameriko — Mussolinijeva posvetovanja

New York, 16. jan. AA. Gospodarski krogi zelo različno spremljajo priprave za pomorsko razorožitveno konferenco v Londonu. Lastniki ladjedelnic so izjavili, da bi morale Zedinjene države, če konferenca uspe, zapreti 4 ladjedelnice izmed 8, ki so v Zedinjenih državah. Kakor poročajo »Times«, so Zedinjene države pripravljene znižati število križark od 18 na 15, če se bo Anglija sorazmerno razorožila.

London, 16. jan. AA. »Daily Herald« poroča, da je admiral Bowar dobil nalog proučiti nalogo, ki jo bo imela razorožitvena konferenca v Londonu. Prvi princip, ki bo omogočil uspešen potek konference, je pariteta med Anglijo in Zedinjenimi državami Amerike. Ker je bil ta princip že sprejet z obeh strani, ne bo mogel nihče zadrževati teh sil, da ne bi gradile križarke tako, kakor jim prija. V smislu tega

dogovora bo reducirano gotovo število vojnih ladij velikih dimenzij.

Rim, 16. jan. Ministrski predsednik Mussolini je sprejel včeraj mornariškega ministra Cirianija, bivšega šefa mornariškega štaba Actona in sedanje šefa mornariškega generalnega štaba Burzaglia, s katerimi je razpravljajal o bodoči londonski pomorski razorožitveni konferenci.

Poštna konvencija s Turčijo

Beograd, 16. januarja. Veliki turški list »Stambul« poroča, da bo v kratkem sklenjena konvencija o poštni in paketni službi med Jugoslavijo in Turčijo.

Izvoz bolgarskega tobaka

— Sofija, 16. januarja. Lani je bilo izvoženega tobaka iz Bolgarije za 7 milijonov levov.

Uredba v upravi mesta Beograda

Beograd, 16. jan. Predsednik vlade in notranji minister general Živković je podpisal uredbo o ustroju in področju uprave mesta Beograda, ki stopi te dni v veljavo. Po tej uredbi se področje uprave mesta Beograda deli v 14 okrajev z dvema predstojništvima mestne policije in tremi policijskimi komisarijati.

Dovoljenja za uvoz živine

Beograd, 16. januarja. AA. Da se morejo izdati veterinarska dovoljenja za uvoz živine, je potrebno, da obsega prošnja te le podatke:

1. Ime in priimek uvoznika, njegovo prebivališče oziroma mesto kamor namerava živino uvesti.
2. Kaj želi uvesti, t. j. število, spol in vrsto živine, ki jo želi uvesti.
3. Mesto izvora, t. j. državo in po možnosti kanton, odkoder želi živino uvesti.
4. Čas, t. j. približen rok, kdaj bo živino naročil.
5. Ako je živina iz neposredne in najbližnje sosedne države, naj se navede obmejna postaja, skozi katero bo živina pripeljana, če pa se od drugega nabavi, naj se navede izvozne in uvozne postaje držav, kjer mora živina potovati, oziroma železniške proge, ki jih pri tem uporabi.

To je potrebno navesti, preden se lahko izda dovoljenje.

Premestitve sodnikov

Beograd, 16. jan. »Službene Novine« objavljajo ukaz o premestitvi Cvetka Božića, šumarskega nadsvetnika na Bledu, za direktorja I-4. ki direktorji šum v Ljubljani. S kraljevim ukazom so prestavljeni starejšina okrožnega sodišča v Litiji Alojzij Žigon za sodnika okrožnega sodišča pri deželnem sodišču v Ljubljani, sodnik okrožnega sodišča v Litiji Josip Troje za sodnika okrožnega sodišča v Celju, sodni pripravnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu Ferdinand Meršol za sodnika okrajnega sodišča v Krškem, sodnik pri okrožnem sodišču v Preku dr. Juri Štempihar k okrajnemu sodišču v Litiji.

Razširjenje splitske delavske zbornice

Split, 16. jan. Takoj po razdelitvi države na banovine so pričeli v splitski delavski bornici razpravljati o koristih eventualne združitve obravnavanja delavskih zadev, zlasti pa delavskih organizacij iz primorske in vrbske banovine. Gre tudi za to, da se ev. razširi pristojnost splitske delavske zbornice na vrbsko banovino. Te dni je obiskal tajnik splitske delavske zbornice razne večje kraje v vrbski banovini, da doseže morebiten sporazum o razširjenju pristojnosti splitske zbornice na organizacije delavstva v vrbski banovini. Uspeh njegovega potovanja še ni znan.

Imenovanja v finančni službi

Beograd, 16. jan. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen Nikola Kosć, višji finančni tajnik v 5-1, za šefa oddelka za carine pri finančni direkciji dravske banovine v Ljubljani. V Ljubljani še niso bili določeni šefi oddelkov.

Proslava 20 letnice Avtokluba

Pozdravne brzojavke kralju, kraljici in princu Pavlu — Pomembni govori in lepa darila

Ljubljana, 16. januarja.

Samo tri dni prej smo bili obveščeni — ali iz pretrane skromnosti ali pa zaradi rafinirane noblesse, je po silajno uspehi slavnosti prav vseeno. Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije je šele včeraj zasadi svojo zastavo na nekaj tako oster vogal Kazine, kjer ima v I. nadstropju svoje domovanje. Z visoke stebre dobi do resnobnih jonskih stebrov z močnimi patosom govori modro-bela-rdeča zastava kraljevine.

Ze dopoldne je bila seja in popoldne so bile tudi, zvečer ob 20. so pa vsi stopili v dvorano, okrašen po državnim in klubovimi zastavami okrog kraljeve slike.

Predsednik godovne sekcije ljubljanske g. Avgust Praprotnik pozdravlja gratulante: bana Dušana Serneca, divizionarja Savo Tripkovića, župana mesta Ljubljane dr. Dinko Puca, I. podpredsednika ministra n. r. dr. Velizarja Jankovića, in II. podpredsednika centrale Bošnjaka iz Zagreba, podpredsednika Vaso Lazarevića iz Beograda, predsednika sportne komisije Ristića, člana uprave Mihajla Jankovića in dr. Viktorija ter Zagrebčane Bošnjaka, Funka in Skalo, Mariborčane Pintarja in Puglia, predsednika Taborja iz Somborja in iz Subotice Pavlovića, pa vse člane, starešine, ustanovnike in novinarje, nato pa čita zboru, ki stoji soglasno z njimi in jih spremlja z burnimi ovacijami, pozdravne brzojavke kralju, kraljici in princu Pavlu.

Po dolgoletnih vzklikih kralju, pokrovitelji kraljici in predsedniku princu Pavlu je šele mogel podpredsednik ljubljanske sekcije dr. Ciril Pavlin prirediti s čitanjem svojega koncižnega in stvarnega, a v svečanem stilu koncipiranega, silajnega slavnostnega govora, ki je z njim povedal vse, kaj si je avtomobilizem od barona Codellija čudežne pošasti po do Krisperjevega tehničnega čudeža vse prihranil, prisopal, priboril, pridral in — prizagal. Z iskreno občutno hvalnostjo se je oficijelni glasnik kluba spomnil vseh, ki so javno ali anonimno sodelovali in pomagali pri nepremagljivem napredovanju ter se z globokim saosnim poklonil žrtvam, ki brez njih zmaga ni mogla. Po podrobni bilanci s srečo in uspehom dokončanega delovanja dvajsetih let so se upravičeno ponosni člani kluba in o njegovem plodonosnem delovanju prevrženi z navdušenjem priključili govornikovim živjo kralju, pokrovitelji kraljici, predsedniku princu Pavlu in močnimi domovinami, kraljevini Jugoslaviji.

Po slavnostni seji so gostje z domačini sedli v klubovi dvorani za mizo, ki jo je z izkušeno spretnostjo okrasil restavratore Krapoš in jna postregel z različnimi dobrotami.

Z zadovoljstvom so vsi strokovnjaki konstatirali, da je stvarna vsebina visoko prekosila jezikovno kvaliteto menaja. Raznovrstnost tekočih produktov domovine je pa dvigala intenzivnost prazničnega razpoloženja prav so srečnega konca v jutranji megli. Zakrožile so napitnice.

Predsednik Praprotnik je napil kralju in poudarjal, da so bili avtomobilisti prvi, ki so po prevratu združili Srbe, Hrvate in Slovence v skupno organizacijo v korist države ne glede na jezik, na vero in stranjo. Taki smo bili, smo in ostanemo! Posebno pa s hvalnostjo pozdravlja vedno zveste ustanovitelje Karla barona Borna, Oskara Schmitta in Karla Govekarja.

S kavalersko gesto se je zahvalil predsedniku baron Borna, čes naša zasluga je samo ta, da smo se med tem postarali, drugače smo pa še vedno, kakor smo bili.

Glavni reprezentant centrale minister n. r. dr. Velizar Janković je v široko zasnovanem govoru orisal silen napredek tehnike z izumi letal, podmornic in ognjenega voza — avtomobila. Edino ta že triumfira in je premagal konja, zmaga pa tudi že železnico in tramvaj. Iz idealnih sportnikov smo postali turisti, zadnja vloga je pa promet, koristen v miru narodnemu gospodarstvu, v vojni pa narodni odbrani. Največje zasluge za razmah ima ljubljanska sekcija in v priznanje njenega neutrudljivega poleta ji centrala poklanja kralja poleta — orla. Med viharim odobravanjem je govornik izročil predsedniku Praprotniku bronastega orla z dedikacijo v slovenskem jeziku, nakar sta se oba reprezentanta bratski poljubila.

Z vsemi simpatijami pozdravljen je vstal v imenu beogradske sekcije markantni Vaso Lazarević in s prisrčnimi besedami izročil ljubljanski sekciji ogromno srebrno kupo. Aplavz še ni poenajl, ko je že sprejeto govornik jovičlani Hrvat Bošnjak ter po daljšem govoru poklonil domačinom pravo hrvatsko čutaro, čes, ta naj bo tolmač naših najboljših želja ne samo pri sportu, temveč tudi pri beli mizi, kjer naj vedno družijo Srba, Hrvata in Slovence!

Predsednik mariborske sekcije Pintar je med drugim izrazil upanje na avtomobilsko cesto čez Pohorje, potem je pa viharno pozdravljen prišel svojo napitnico g. ban ing. Dušan Sernec. »Svetli baron« lahko rečemo, tako jasno je zasvetila njegova duhovita domača beseda! Vsak stavek je prekinilo odkritosrčno odobravanje in radostno aplavz. Lahko kramljaje in smehljaje je odpravljeno resnobne načrte, svest si zmožnosti, da jih tudi realizira. Samo prav kratko vsebino v se zaupajočega navzvenega dostojanstvenika v Sloveniji:

Vsem se zahvaljujem, ker nikdo ni omeil naših — cest. Tudi to vračanje se bo rešilo. Vsi vam čestitajo, ker prav tako mičujete ceste, kakor vi. Vendar ne želim, da bi to vaše delovanje ne šlo naprej — če naj se pa izpremene ceste! (Ata Turk;

Tri valjarje!). Kakor doslej, naj vaš klub dela še naprej, naj živi in naj procveta!

Ko je predsednik naznanil, da se je k besedi oglašil celo divizionar gosp. Sava Tripković, so med frenetičnim ploskom spontano vstali vsi.

Mirno, kakor je miren tempo zmaga gotove vojske, je opisal zastopnik naše hrabre oborožene sile zmagoviti pohod avtomobilizma, ki je poklican in tudi pripravljen, da vsak trenutek stopi v službo ogrožene domovine. Najprej pa morajo biti ceste, a tudi jaz obetam, da bodo ... Torej, avtomobilizem je zagotovljen! Čestitam vam in pijem vam na zdravje!

Ko so nazdravili najodličnejši gostje, se je oglašil župan dr. Dinko Puc, čes, vse ideje so mi pobrali predgovorniki, edino narodno edinstvo mi je še ostalo, ki je najpopolnejše za avtomobilisti, ker za njimi Srb, Hrvat in Slovenec složno zabavljajo čez prah. In v tem saljivo resnem tonu je nadaljeval, da avtomobilizem tudi vsestransko rešuje tudi socialna vprašanja, zlasti pa odpravlja brezposelnost, ker je dosegal zadostoval en cestar na 5 km. zaradi silnega napredka avtomobilizma ho pa v kratkem potreben cestar že na vsakih 5 metrov. Prav tako se bodo morali pomnožiti policaji, žandarji in mnogi drugi stanovi: trgovci s starim železom, advokati, zdravniki in sploh ljudje, ki žive od mrhovine. Avto pa tudi lahko odpravi rak - rano s telesa človeštva, ker edino on lahko potolaži in umiri — ženo. Sploh avto — naš najdonosnejši porezni objekt, neka živi!

Ko sta nazdravila še načelnik dr. Marn v imenu Zveze za tujski promet in v francoskem jeziku g. generalni konzul Italije Rainaldi, je živahno pozdravil napil starost gasilske zveze g. Josip Turk ministru n. r. dr. Velimiru Jankoviću in načelniku Vasi Lazareviću, čes, da sta onadva že ob odkritju Prešernovega spomenika pokazala Srbom pot v Ljubljano, pozneje pa posebno v vojni v Srbiji varovala in ščitila naše rojake, medtem ko so v Ljubljani klub p. v. vedno verovali v zmago srbskega orožja. Zadnji se je k besedi oglašil mladi zdravnik dr. Perko iz Most, ki je popularizacijo avtomobilizma označil kot socialno pomembno za zbijanje s proletariatom, nato so pa vsi navzoči pod vodstvom dr. Velizarja Jankovića zaigrali kolo, zapeli in se dobro imeli.

Razen drugih daril je klub z veseljem sprejel v dar tudi portrete predsednika Praprotnika in Karla barona Borna, ki ju je mojstrsko naslikal prof. Ivan Vavpotič.

Za krasno uspelo slavnost imata največje zasluge gg. Govekar in Šabec, ki sta za svoj velik trud zaslužila priznanje vseh.

Šnanski plesni in nevski večer

Zvišana vstopnina, a gledališče nabito polno. Vicente Escudero, prvak in dvaja potujoče družice, nam je sinoči z dvema plesalkama, dvema pevčkama, z enim pevcem in kitaristom podal vsaj pojme o španski narodni plesni in ljudski pevski umetnosti.

Svet Carmen in toreadorjev nam je predložil s programom kabaretskega značaja, z resnično dovršenostjo, okusom in umetniško diskretnostjo. Tu ni bilo nič po cenjenih efektnih blatajočega; družba je hotela nuditi le španske značilne, čisto svojevrsne ples, pesmi in na ljudskem glasbilo, kitari izvajane španske melodije čisto svojrskega ritma. In gledalci so bili jako zadovoljni ter so skromne, a v svoji stroki izvrstne umetnike obilno nagradili s ploskanjem, gostje pa so s hvalnostjo radostjo radi ponavljali marsikatero točko.

Dovršeno točna, tudi v najhitrejšem tempu precizna ritmična gibov in udarcev s peto ali stopalom ter s kastanjetami ali celo le s prsti je resnično občudovanja vredna. Kastanjeta kot izrazno sredstvo čustev je vsakogar velezanimiva.

Posebno značilna in mojstrsko izvajana točka so bili »Ritmi« brez vsake glasbe; izvajal jih je g. Escudero, ki je prvi umetnik ter je z vsemi svojimi, tudi dramske izrazitosti bogatimi točkami v družbi z odlično manjšo gđ. Carmito Garcia in z izvrstno visokostasio gđ. Almerio prav posebno navduševal publiko. Tudi ob plesalski sta dokazali polno dovršenost svojega znanja ter s svojo priknopnostjo dosežali neomejeno priznanje.

V Španiji se odlično ples vrača k prvotni radosti in bistvenosti, k ritmu, a se obrača od literarnih ali kiparskih ali slikarskih primisli. Ples je resničen ples in tudi pantomimne točke so zajete iz ljudskega življenja ter imajo folklorski značaj. Zanimiva je bila za nas novost: ples ob petju solistke, bodisi s spremljanjem klavirja ali kitare. Ta način plesanja je špano narodn. Deloma markirajo ritem še s ploskanjem.

Tudi popolnoma ljudsko, orijentalno pobarvano petje z zatezanjem tonov, ki sta ga pokazala tako simpatično navno g. Nina Alevis in g. Nino Patrocinio ob kitari g. Mayorale, ki je umetniški zase in obvladuje kitaro bravurno, tudi to izredno tehnično kaščo petje nam je predstavilo ljudsko špansko umetnost s prav posebno učinkovitostjo.

Gđ. Pilar Gruz je kot pianistka prav fino zaigrala nekaj klavirskih točk priznanih španskih skladateljev (Granados i. dr.), takisto predvsem po ritmu zanimivih ljudsko melodičnih in iz narodnih pesmi in plesov zajetih. Sicer pa je spremljala pevsko točko gđ. Line Perez, ki ima nevelik, a prijetno kultiviran glas ter je razne romances in lirike pesmi zapela prav zadovoljivo.

Skratka: Zanimiv večer, ki je publiki ostavil najboljši dojem.

**Kupujte knjige za deco
v Tiskovni zadrugi!**

Bakrotiskova žena

V »Slovenca« z dne 8. januarja 1930 se je neki gospod oglašil v nelepem tonu proti uredniku nekoga ljubljanskega mesečnika, ki si je boja v neki številki privoščil izrodke časnikaškega peresa. Tisti gospod urednik naj se sam zagovarja, če mu je ljub, jaz bom tukaj odgovoril samo na drugi del tega izpustka, kjer se je gospod zaletel v moj članek pod gornjim naslovom, ki je izšel v »Slovenskem tisku«. No, saj nisem tako trmast, da si ne bi dal dopovedati, da je »bakrotiskova žena« morda vendarle pisna ali tiskovna pomota, dasi se mi zdi to zelo malo verjetno. Pa recimo, da je samo pomota. Potem pozniho potrkam na svoje prsi: Peccavi, pater! — Čudno pa je vendarle, zakaj je g. »Reporter« potreboval več kot dva meseca, da je prišel k sapi in pa da še danes ne ve, ali je res le tiskovna ali samo pisna pomota.

Gospod R. pravi, da mu ne bom odkril nove Amerike. Saj mu je tudi ne mislim, ko vidim, da mu je še stara neznana, ko sam pravi, da mu je vse drugo bolj potrebno kot temeljito poznavanje slovenskega jezika. Vprašal bi gospoda samo to, ali on morda ne piše zato, da njegove članke čita in razume ljudstvo, ki ni šolano v časnikaški jezikovni brozgi? Nešteto krat sem že slišal pritožbe, da ljudje, tudi nekoliko bolj izobraženi, ne razumejo jezika naših dnevnikov.

Opozarjam gospoda reporterja na lepi uvodni članek, ki ga je z naslovom »Največja svetinja« napisal v njegovem lastnem listu dne 5. januarja 1930 g. Terseglav in ki ga jaz od prve do zadnje črke vsega podpisim. Tam protestira g. Terseglav v prvi vrsti proti mrcvarjenju slovenskega jezika po časniki in časnikaških. Kako to, gospod, da se niste zadeli tudi ob ta uvodnik?

Pozivate me tudi, naj se lotim rajši nepotrebnih hrvatizmov, ki jih uvažajo nekateri slovenski časniki, in naj zagodem eno tisti časnikaški, če imam korajžje. Pa sem jo, dragi gospod, imel že prej brez Vašega poziva. Vidim da ste zelo površen bravec, da tega v »Slovenskem tisku« niste našli, ko sem vendar pisal o tem v isti številki ko o Vaši nesrečni »Bakrotiskovi ženi«. Tudi odgovorili so mi že tisti gospodje časnikaši, moram pa priznati, da so navajeni neprimerno lepših manir kot Vi.

Naposled me pozivate, naj se spravim — če imam seveda pogum — rajši na jezik nekih znanstvenih razprav, ki so izšle v prošlem letu in ki jih prež živ krst ne razume. Jaz teh razprav ne poznam in si jih tudi ne morem nabaviti. Najhuje pa je pri meni to, da so moje moči skromne in moi čas za take reči sila pičo odmerjen, sovrážnika pa je na tem polju, kot priznavate sami, legijon.

Izpred sodišča

1 leto zaradi poneverbe

Ze včeraj smo poročali o razpravi proti posestniku in krojaču Alojziju Antončiču z Vrha pri Starem trgu, ki je bil obtožen poneverbe 18.509.71 Din, katere si je pridržal iz blagajne krajevne šolskega odbora osnovne šole v Igvasi. Po štirinurni razpravi je bil Antončič obsojen na eno leto strogega zavora in na triletno izgubo državljanjskih pravic.

Krade kakor sraka

Danica Tomažin je za kriminaliste zanimiv tip. Suka se navadno okrog služkinj, katerim krade obleko in denar. Obleko navadno takoj vnovči, potem pa izgine iz Ljubljane. Če dobi službo, se pri gospodarih dolgo ne drži. Porabi prvo priliko, da kaj izmakne. Nedavno se je morala Danica zagovarjati zaradi tatvin pred tričlanskim senatom doželnega sodišča. Obtožena je bila tudi, da je izmaknila g. Mahniču v Mostah 6000 Din. Manjšo tatvino je kar odkrito priznala, te pa ni hotela. Senat jo je obsodil na 9 mesecev ječe. Ker je izjavila, da se proti sodbi pritožbi, je senat odredil, da so jo izpustili iz preiskovalnega zavora. Komaj je prišla iz zavora, že je začela zopet krasti. Po dveh novih tatvinah je hitela na policijo in se informirala, če jo je kdo že ovidel. Ker še ni bilo novih ovad, jo je popihala nekam na kmete.

Iz policijske kronike

Na policiji je prijavil Joachim Schapira, lastnik trgovske agencije v Ljubljani, drzen vlom. V novembru je bilo s ponarejenimi ključi vlomljeno v njegovo pisarniško prostoro na Miklošičevi cesti 14. Tat je iz železne blagajne, katere je baje tudi s ponarejenimi ključi odprl, odnesel 8000 Din in 20 šepnih ur. Policiji se ni posrežilo vlomila prijeti.

Včeraj je bila ukradena zimeka s ukajna uradniku OUZD v Ljubljani Robertu Setini. Tat mu je odnesel s klenjo iz predobe stanovanja v mestni hiši 18. Sukanja je bila vredna 800 Din. — Uradniku Narodne banke Daniku Saneinu je nekdo v Tavčarjevi ulici s koleca enel električno dinamo svetilko, vredno okoli 800 Din.

Kaj, ko bi se tudi Vi, gospod, ki imate gotovo sila izkušenj v takih rečeh lotili tega nehalčnega posla in mi pomagali preganjanju našega sovražnika. Vabim Vas, dragi gospod, da se udeležite odkr. ite in pošteno bitke pi Filipih. Jaz bom na Vaši strani.

Dr. Kotarič.

Abomma C

V Ljubljani hodimo v teater za zabavo. Tudi drago ni, ker se ni trepa tako naše mariti kakor za kavarno. V temi se tako ne vidi, kaj ima človek na sebi, gorko je pa še bolj in tudi prepiha ni. Odkar so kuponi in znižan abomma, tudi ni dražje, posebno pa človeka veseli, da ni treba dajati napitnine. Če je osalo kaj pri kosilu, si abonent vzame s seboj, ali si pa kupi bonbonov. Tudi se človek nikjer tako lahko ne pogovori, ker ga nikdo ne moti. Saj ga nikdo ne sme, ker v teater hodijo samo boljši, ki vedo, kaj je manira.

Dve taki entuziastki za dramatično umetnost sedita v drami pred menoj na levi strani prednjih vrst parterja. Dve obilni dami obilnih let, obilnega apetita in obilnega daru zgovornosti, očividno deviškega stana in poklica. Tako sta živahni, da bi kar k ujima prisedel, če bi ne bil zastarelih nazorov in hodil v teater še zaradi iger. Kaj je to, namreč boditi v gledališče zaradi iger, bi razložil, ali premalo sedanjega sveta bi me razumelo.

Ko se dami pomenita o vremenu zunaj in na magistratu, kaj je bilo za kosilo in kaj dela šef in kako ga je polomil kolega, pregledata avditorij. Če je tista kinoafna njegova žena ali samo tako — da ima ona, ki se drži kakor svetnica, že 6 let staro punčko neke na reji — ona v loži pa tudi ni nič vredna, čeprav ji ni nič reči, ampak že ako »ven vidi«. In pa tista bahata domišljija počila bo v dragocenem kožuahu. Če bi ne vedeli, kdo ga ji je kupil! Hi-hi-hi.

Ljubitelji gledališke umetnosti se poglablja v dramo. Razvije se duhovita debata, ali je limonada na odru limonada, ali pa pobarvana vod. Če servirajo malinovec, je beseda o pristnosti malinovca, če pa vino, pa o vinu. Dolgotrajni burni polemiki sledi poravnava, če bi bilo vino pravo, bi bil Gregorin že davno pijan.

Tudi moralni občutki jima prihajajo. Poljubi so prevroči in preveč pravi. To je mečkanje! Skandal, saj pošten človek ne more več v teater. Ljubimka in ljubimec gresta z odra: bog ve ali bo spal pri njej. In pa ta Nablocka, kakšen dekolte ima že zopet spredaj in zadaj, da se ji spodaj in zgoraj vse vidi. No, če bi midve hodile take okrog! Pfui!

Pomenek spremlja ponujanje bonbonov s komplimenti in glose so tako glasne, da ne čujem več igralcev. Lahko noč, jaz grem v oštarijo, tam bom imel vsaj mir. J. P.

Policija zasleduje Danico Tomažinovo, rojeno 1. 1901 v Doljah, občina Raka pri Krškem. O njenih dveh drznih avanturah smo že poročali. Tretjo tatvino pa je Danica izvršila v gostilni pri Fietru, kjer je odnesla lep damski sportni plašč, vreden okoli 1500 Din. Danica, ki je bila radi tatvine že večkrat kaznovana, je arejate, močne prota-ve, okroglega obraza, rujavih oči, svetloko, stanjavih, pristrizanih las. Nosila je svetel zimski plašč. Danica se potika iz kraja v kraj in je zelo nevarna tujemu imetu.

Brez sledu je izginil 14. decembra 82 letni Franc Marin, rojen v Velikanah pri Ptujju, bivši posestnik in prodajalec sadja. Pustil je ženo in troje otrok v največji bedi. Marin se klati okoli, se izdaja za trgovca s sadjem in poljakiimi pridelki, goljufa in prodaja tihotapeko blago.

Živinski sejem v Ljubljani

Ljubljana, 15. januarja.

Ljubljanski živinski sejmi so v starih časih, ko je šel vse tovarni promet skozi Ljubljano z živinsko vprego, sloveli daleč naokrog. Ob sejmih so se zbirali kupci in mešetarji iz vseh krajev Kranjske, Štajerske, Hrvatske in Primorske. Prihajali so tudi Furlani in benečanski živinski trgovci. Se sedaj v dobi napredujočega avtomobilskega prometa so ljubljanski sejmi razmeroma dobro obiskani.

Lanski živinski sejmi so bili v gotovih sezonah prav živahni, drugače pa vedno srednjedobro obiskani. Cene so bile v splošnem stalne. Le meseca maja so cene volov I. vrste zrasle poskočile ter dosegle višek. Kg žive teže je bil 11.30 do 12. Pozneje so cene zopet padle na normalno višino. Na lanske živinske sejme je bilo prignanih: 4720 konj (med njimi 72 žrebet), 1383 volov, 1016 krav, 370 telet in 2929 prašičkov za rejo. Prodanih je bilo: 1050 konj, 692 volov, 512 krav, 228 telet in 1582 prašičkov za rejo. Izvoz živine z ljubljanskega sejma je bil minimalen. Nekaj živih volov in konj se je izvozilo v Italijo, večji je bil izvoz zaklanih telet v Italijo, zlasti v Trst. Mnogo zaklanih prašičev se je izvozilo v Avstrijo, zlasti na Korosko.

Včerajšnji živinski sejem je bil slab. Prignanih je bilo 147 konj, 75 volov, 43 krav, 14 telet in 14 prašičkov za rejo. Prodanih je bilo: 35 konj, 47 volov, 18 krav,

13 telet in vseh 14 prašičkov. Zanimivo je, da na včerajšnji sejem niso prišli trgovci s prašički iz Trzina. Da je bil glede prašičkov sejem tako slab, je najbrže pripisovati avninski kugi, ki se je pojavila med prašički. Cene živini so bile naslednje: Voli I. vrste 9, II. vrste 8 in III. vrste 7 Din kg žive teže, debele krave 3.50—7 Din, krave klobasnice 3—4.50 Din, teleta 13.50—14.50 Din. Prašički po velikosti in kakovosti od 150—300 Din komad. Konji po starosti, velikosti in kakovosti. Najvišja cena 5000 Din.

Po sejmju so se še razvijale živahne kupčije pri »figovcu« za gorenjsko in notranjsko stran ter pri Čopovrju za dolnjske kraje.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 16. januarja, katoličani: Marcel, pravoslavni: 3. januarja, Malah.

DANASJNE PRIREDITVE.

Drama: Velika abeceda.
Opera: Ernani. D.
Kino Matica: Sestra Marija.
Kino Ideal: Nocoj gremo v Maksim.
Kino Ljubljanski dvor: Ob 4. in pol 6. Chaplin v džungli, ob pol 8. in 9. Dama iz cirkusa.

Predavanje o higijeni. Predava dr. Pirc ob 20.30 v klubskem lokalu Skale.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustari, Sv. Petra cesta, Hočevor, Spodnja Šiška.

Prosveta

Drama

»Velika abeceda uspeha« kot ljudska predstava pri znižanih cenah se vprizori danes v ljubljanski drami in občinski zasedbi. Francoska komedija »Naj gospod župnik«, ki je najbolj privlačna vsebina letošnjega sezona, se vprizori v soboto, dne 16. t. m. kot ljudska predstava pri znižanih cenah.

Opera

Danes se poje lepa in melodijona opera »Ernani«. Zasedba kot pri premijeri: gđ. Malibecova, gg. Marček, Primožič, Križič, ga. Stagliar, g. Mohorič šd. Dirigent je g. Šeršol, režiser g. Krivčević. Predstava se vrši za abomma D. Jutri se poje »Mignon«. V naslovni partiji nastopi priznana ruska pevka-umetnica Amanda Libert-Rebane. Osepe nastopajo trematno kot gost ter je članica beogradskega gledališča. Poleg imenovanega nastopajo naše odlične operne moči: g. Betetto, gđe. g. Večer kot gost, ga. Popovičeva, ga. Ribičeva, g. Janko, g. Mohorič in drugi. Oposarjamo na ta zanimiv, izlikla poln večer vse občivalce naše opere. Predstava se vrši za abomma C.

V soboto se poje prireditelna opera »Ti čar z g. Drenovcem v naslovni vlogi. Kot knežinja nastopi prvič mezo gđ. Majkovec ga. Ribičova. Dajte sodelovati ga. Poličova ga. Bašakova, gg. Osošič, Povše, Peček, Simončič. Sodelua in drugi. Predstava se vrši za abomma A.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Barnabazov »Tat« na Šentjakobskem odru. V soboto 18. in v nedeljo 19. januarja vprizori Šentjakobski oder krasno francosko igr »Tat« ki je polna napetih situacij in izvrstnih dialogov. Silno zanimiv je priroč med sinom in dedkom, dalje dejanje med ženo in mužem, kjer se odkrije kaj vse lahko zakrivi ljubosun. — Prilike in oglejte si to lepo igr. — Pri predstavi sodeluje iz priznanosti priznana Radio-vrtnica Franc Bar z odličnim komadom iz glasbene literature. — Vstopnice so v trgovini z. Mišola Karstičnika na Sretem trgu.

Sport

— Smrt odličnega sportnika. V Splitu je te dni naglo umrl odlični sportnik Ivan Montana, branilec nogometnega moštva splitskega Hajduka. Podlegel je treušnemu legarju. Pokojni Montana je bil odlični sportnik in stebel Hajduka. Povodom gostovanja državnega pravaka Hajduka v Zagrebu so zagrebški listi poročali, da je Montana publiko zadivil s svojo lepo in fair igro. Z njegovo smrtjo je seveda najbolj prizadet Hajduk, katerega turneja v Južno Ameriko je sedaj ogrožena, obenem pa je Montanova smrt tudi hud udarec za ves jugoslovenski sport. Blag mu spomin!

— Krasen snuški skok. Na naravnih skakalnicah v Pontresini pri Bernu je skočil te dni švicarski skakač Badrutt 75 metrov daleč. To je dosedaj najboljši skok na svetu. Le škoda, da je Badrutt padel. Na isti skakalnici so znani skakači Trojani, Recknagel in Carlsen skočili do 70 m daleč.

— Tunney je bil operiran na ledvicah. Sloviti bokarski prvak Gene Tunney se je moral te dni podvreči operaciji na ledvicah. Operacija je bila težka, vendar se bolnik počuti dobro. Upati je, da bo njegova krepka natura prestala krizo in da bo Tunney kmalu zdrav. V krog seveda ne bo mogel več. Obolenje na ledvicah je baje posledica udarcev pri boksu.

— Prvenstvo sveta v umetnem drsanju v Newyorku. V Štrbskem Plesu se te dni vrši prvenstvo Evrope v umetnem drsanju. Naslov evropskega prvaka brani Dunajčan Schaffer. Po tem tekmovalju se vrši v Newyorku boj za prvenstvo sveta v umetnem drsanju. Naslov prvaka brani Šved Grafrström, kateremu bo pa Schaffer hud konkurent. V prvenstvu dam se bosta borili Sonia Hennie in Dunajčanka Fritz Burger, v poštev pa pride tudi Dunajčanka Melitta Brumer.

Radionročram

Petek, 17. januarja.
12.30: Reproducira na glasba; 13: Casovna napoved, borna, reproducira na glasba; 13.30: Is današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18.30: Dr. Valencić: Socializem kot gospodarski sistem; 19: Gospodinjska ura: Kako se izobražuje nemška kmetsko žensstvo, predava A. Lebar; 19.30: Dr. Leben: Italijanci; 20: Veseli Dolenci (govor, zdravice, petje); 21: Koncert radio-orkestra; 22: Casovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan; 22.15: O Morsejevih znakih predava g. Povše.

Dnevne vesti

— Iz državne službe. Za šefa katastrske uprave v Mariboru je imenovan višji katastrski geometer vrbaske finančne direkcije v Banjaluki Vladimir Vrtel; premeščen so geometer Ivan Hočvar in z Mostarja v Podgorico, viš. katastrski geometer Anton Bojic iz Osijeka h katastrski upravi v Ljubljano, katastrski agronom Stjepan Pavletić iz Niša k finančni direkciji v Ljubljano in šef katastrske uprave v Mariboru Franjo Setina k oddelku katastrov v Beograd.

— Za spomenik kralju Petru v Zagrebu. Akcija za postavitev spomenika kralju Petru v Zagrebu uspešno napreduje. V razmeroma kratkem času je zbral odbor 327.393 dinarjev.

— Natečaj za docenta. Dekanat filozofske fakultete zagrebške univerze razpisuje natečaj za docenta italijanske književnosti. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m.

— 5000 praznih stanovanj in lokalov v Beogradu. Glasilo beografskih hišnih posestnikov priobčuje članek, v katerem pravi, da so hišni posestniki v Beogradu v težkem položaju, ker ne najdejo najemnikov za stanovanja in lokale. Nekatere hiše so že več mesecev prazne. V Beogradu je zdaj 5000 praznih stanovanj in lokalov, do čim jih je bilo leta 1926 samo 1500. Položaj hišnih posestnikov je od leta do leta težji, ker se ljudje selijo iz Beograda zaradi zastoj trgovine in industrije, zadnje čase pa tudi zaradi administrativne decentralizacije.

— Nemška filmska družba v Dubrovniku. Te dni je prispela v Dubrovnik nemška filmska družba »Aafa Film A. G.« Berlin, obstoječa iz 12 članov. Prispelo je osem filmskih igralcev in igral, drugi pa spada, jo med tehnično osebje. Med znanimi igralci sta Ernest Verebes in Lucian Albertini, ženske vloge pa bosta igrali Berlinčanka Tamari in Dunajčanka Bernd, ki je sicer šele začetnica, pa baje mnogo obeta. Prihod filmske družbe je v Dubrovniku vzbudil precejšnjo pozornost, zlasti pa sta Dubrovčanom všeč obe filmski igralki. V Dubrovniku bo družba izdelala film »Lov za milijoni«. Gre za pustolovsko gonjo za ukradenimi listinami, ki se vrši po raznih krajih sveta.

— Smrt švedskega konzula v Zagrebu. V tork je v Zagrebu umrl ugledni zagrebški veletrgovec in švedski konzul Oskar Egersdorfer v starosti 37 let. Pokojni je bil odličan gospodarski strokovnjak in velepodjeten trgovec.

— Načrt za 6. amortizacijo obveznic luterijske 2 % državne rente za vojno škodo. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja svoje interese, ki se zanimajo za amortizacijo obveznic vojne škode, da morejo navedeni načrt v pogledati ob običajnih uradnih urah v zbornični pisarni.

— Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Novem mestu se bo vršila pod obertalne licitacije 8. februarja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. — Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

— Pozor, trafikanti! Pri napovedi pridobine bo za marsikaterega velike važnosti člen 46. točka 3 zakona o neposrednih davkih, ki se glasi: Doka davka se oproščajo obratni vojni invalidov, nesposobni za vsak drug zaslužek, in drugi oseb, ki bi drugače obremenjevali državo ali samoupravne enote, če ni povprečni dnevni dohodek po ocenitvi davčnega odbora večji od običajnih dnevnih mezd v dotičnem kraju. — Odbor Uduž. tob. traf.

Fond za uradniške hiše. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja objavlja poročilo o stanju fonda za uradniške stanovanjske hiše in o doseganju delu in uspehi uprave fonda. Fond je bil ustanovljen 1. januarja 1927 in takratni finančni minister dr. Stojadinović je izročil še istega dne državnim Hipotekarni banki 12 milijonov dinarjev kot osnovno glavnic. Prošnje so prihajale sploščka bolj redko, ker so mnogi mislili, da bo pri posojilih odločevala protekcija. Ko so se pa prepričali, da ni nobene protekcije, so se začele prošnje množiti. Doslej je šlo iz fonda 184 posojil po 100.000 Din in uradniški, ki morajo imeti lastno stavbnišče, so si zgradili do konca lanskega leta 174 hiš. Odplačilo znaša letno samo 783.33 Din. Največ posojil odpade na Beograd in sicer 115, na Maribor 3, na Zemun 2, na Zagreb 19, na Split 8, na Skopje 11, na druga večja mesta pa po 1. S 1. januarjem 1930 je imel fond v gotovini v Hipotekarni banki 957.125.70 Din, v posojilih pa 14.528.000 dinarjev.

— Koncert Glasbene Matice v Hrastniku se bo vršil v nedeljo 19. t. m. ob 15. popoldne v Narodnem domu. Pred koncertom se bo vršilo predavanje o francoski turneji Glasbene Matice.

— Primorski Slovenci se izseljujejo v Argentino. Južnoameriški »Sl. Tednik« poroča, da se je 8. decembra s parnikom »Marta Washington« pripeljal v Buenos Aires okoli 240 Slovencev iz Primorja. Največ jih je bilo iz St. Petra in Postojne, iz male vasice Bača pri St. Petru jih je bilo 16.

— Nesreča Slovenca v Južni Ameriki. V Buenos Airesu se je težko ponesrečil Ivan Balar. Pri popraviljanju strehe skladišča večje kavarne je padel 8 metrov globoko. Pri padcu je zadobil težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnico. Zdravniki upajo, da bo okrevaj.

— Kriminalitet v Osijeku. Iz kriminalne statistike osijske policije za leto 1929 je razvidno, da je bilo lani izvršenih 197 zločinov (28 več kot predlanskim), 152 je bilo primerov nasilstva in 3928 prestopkov (—1888). Samomorov je bilo 26, smrtnih nesreč 7. Lani je mesto zapustilo okoli 5000 oseb, zunanjih iskovalcev je bilo okoli 26.000. Umrla jih je lani 972.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta oblačno in topleje vreme z manjšimi padavinami. Včeraj je bilo jasno samo v

Skoplju, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 13, v Beogradu 12, v Skoplju 10, v Zagrebu 8, v Ljubljani 7,8, v Mariboru 6 stopinj. Dne je kazal barometer v Ljubljani 7mm mm, temperatura je znašala 1 stopinjo.

— Dve leti ne bo smel piti alkohola. Pred okrožnim sodiščem v Pančevu se je te dni vršila razprava na podlagi novega kazenskega zakona. Bila je prvič izrečena obsodba, da se obsojencu po prestani kazni ne sme točiti alkoholna pijača. Zagovarjal se je radi uboja Stevan Žarko iz Idvora, ki je v pijanosti ubil seljaka Jeto Pteričića. Obtoženec se je zagovarjal s silobranom. Bil je obsojen na trikrat polletno prisilno delo, po prestani kazni pa dve leti ne sme pokusiti nobenega alkohola. Kdor bi mu postregel s pijačo, bo občutno kaznovan.

— Žrtve nepredvidnega ravnanja z orožjem. V hiši posestnika Čirča v Novem Sadu se je pripetila te dni težka nesreča. Njegov 19letni sin Rade je streljal v proslavo pravoslavne novega leta s starim samokresom, ki s nenadoma razletel in Rade je obšel mrtev.

— Šest kilogramov dinamita eksplodiralo. V Rumaniji pri Sinju v Dalmaciji se je te dni v hiši okrajnega glavarja pripetila težka nesreča. Eksplodiralo je 6 kg dinamita, določenega za razstreljevanje skalovja. Eksplozija je bila tako silna, da je odneslo streho s hiše, obenem je pa začelo v hiši goreti. Težko ranjena sta bila glavarjeva sina, ki sta nesrečo zakrivila. Prepeljali so ju v splitsko bolnico.

— Trije samomorilci. V selu Višegrad v Bosni se je te dni obesil na hruško polje-delec Sreten Filipović iz sela Pozderčica. Samomor je izvršil v duševni zmedenosti. — V Cvetanovićih v Bosni so našli te dni obešenega seljaka Živka Perića. Orožniki so ugotovili, da je izvršil samomor. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano. — Včeraj jutraj se je na Vrbovcu zastrupila z octovo kislino 53letna Emilija Varga. Prepeljali so jo takoj v bolnico, toda vsaka pomoč je bila zaman. Vzrok samomora so bili družinski prepiri.

— Ubijalec postavila svojemu bratu spomenik. Kakor smo te dni poročali, je bil pred saraevskim sodiščem nedavno obsojen na smrt na večih letih in kasneje pomilosten Smailbeg Čemčić, ki je zavratno umoril svojega brata. Pred nastopom kazni v zeniški kaznišnici, kamor mora oditi te dni, je pozval Čemčić svojega zagovornika v jetniško celico in ga prosil, naj vzame od njegovega denarja 5000 dinarjev in naj bratu postavi dostojen spomenik. Dejal je, da mu je neskončno žal, ker je umoril brata in prav je, da mora za zločin dati pokoro.

Iz Ljubljane

— Svetosavska proslava v Ljubljani. Kakor vsako leto. proslavi pravoslavna občina v Ljubljani tudi letos sv. Sava s prireditvijo, ki se bo vršila v ponedeljek 27. t. m. ob 20. na Taboru. Dopolnilo bo ob 9. istotam šolska proslava. Program večerne prireditve je naslednji: Strauss: »Tajni poziv«; Lhotka: »Kiša pada« (pela bo konservatoristka gdč. Jospina Dolenc); Prohazka: »Kak si lepa« in »Zvezde žarijo«; Hatze: »Da sem bogat« (pel bo operni pevec g. Fran Mohorič); Hatze: »Majka«; Brahms: »Moja ljubav cvete« in »Zaman pod oknom« (pela bo gdč. Jospina Dolenc); Adamič: »Zapuščena (mešan zbor s sopranskim solom); Mirk: Nevenkolo« (pelo bo pevsko društvo »Ljubljanski zvon pod vodstvom g. Zorka Prelovca; solo bo pela operna pevka gdč. Spelca Ramsakova). Po programu ples. Svirali bo priznani orkester narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga«. Godba »Sloga« pa bo sodelovala tudi dopoldne brezplačno na tej narodni prireditvi. Vstopnice v predprodaji pri g. Emilu Dobriču, trgovcu v Prešernovi ulici.

— Lj Linijski trošarinski urad mestnega dohodarstvenega urada se preseli s dne 19. januarja t. l. v nove uradne prostore v hiši »Stan in domac Tržaška cesta št. 28. Z istim dnem se vpostavi v promet tudi nova mostna tehnična pri imenovanem uradu. Da se ustrezno željam avtomobilistov in drugih voznikov bo nameščena pri linijskem uradu rdeča svetilka z mednarodnim znakom »Stop«.

— Lj Na jutranjem komornem koncertu, ki bo ob 20. v Filharmonični dvorani in kate- tega izvajajo priznani Zagrebški kvartet, se bo igral kot druga točka sporeda godalni kvartet op 7, delo mladega hrvatskega komponista Borisa Papandopolu, ki je končal svoje študije v Nemčiji in deluje sedaj kot dirigent Hrvatskega pevaškega društva »Kolo« v Zagrebu. Komorni kvartet spada med zadnja njegova dela ter je bil z velikim uspehom izvajen maja lanskega leta v Zagrebu. Kvartet ima tri stavke, prvi stavek Preludij z glavno graciozno temo vselega značaja, ki se ponavlja v raznih variacijah in ritmičnih ter harmonijskih kombinacijah. II. stavek Interludij se razvija v religioznem karakterju. Glavno melodijo nosi viola. Tretji stavek je Marcia, ki nam kaže ritmično stopanje mase, ki prihaja pred nas iz daljave ter se zopet izgublja. Petkov komorni koncert je važen za naše koncertno življenje, saj nam prinaša tri izvrjna jako dobra dela jugosloven. avtorjev. Zato je dolžnost vsega glasbojubčnega občinstva, da ga v velikem številu poseti. Koncert se vrši v Filharmonični dvorani, cene običajne koncertne. Pred začetkom koncerta poda podrobno analizo vseh treh kvartetov skladatelj Slavko Osterc. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

— Lj Finančna direkcija objavlja, da je g. finančni direktor službeno odpotoval in do 23. t. m. ne sprejema strank.

— Lj Ljubitelji rib, pozor! Danes in jutri zvečer ima v gostilni »Zlatorog«, Gospodski 3, papice (capete) in rižoto od istih, in pristna dalmatinska vina. 34-a

— Lj Društvo »Soča« v Ljubljani naznaja vsem članom in prijateljem, da bo inel v soboto 18. t. m. g. ravatelj Mahkota Karol v salonu pri Levu sklopično predavanje, ki se glasi: »Z Glasbeno Matiko po Franciji«. Gosp. predavatelj nam bo prikazoval in pojasnjeval marsikaj zanimivega iz lepe Francije. Ne zamudite lepe prilike ter pridite pravčasno, ker bo tudi udeležba zaradi zanimivega večera večja, kakor običajno. Vstop vsem prost. Začetek ob pol 9. zvečer.

— Lj Odbor TK Skala vabi svoje člane k predavanju tov. dr. Ivo Pirca, ki bo drevi ob 20.30 v klubovem lokalu na Gosposvetski cesti. Tema predavanja: »Migljeni turista — Prva pomoč«. K predavanju vabimo tudi vse druge planince. Vstop prost.

Vabilo

h kuhanju kave, katero se vrši v potek in soboto, dne 17. in 18. t. m.

Vsi odjemalci ter njihovi prijatelji in znanci dobrodošli.

Julio Meinl
podružnica Šelenburgova 3

— Lj Plesna vaja Ljubljanskega Sokola se vrši v soboto 18. t. m. v Narodnem domu (vhod iz Bleiweisove ceste). 35n

— Lj Pojasnilo. V ponedeljek smo poročali, da so orožniki aretirali v Logatcu Matka Razbergerja, osumljenega vloga v Bahovčevu trgovino na Vidovdanski cesti. Ugotavljamo, da omenjeni ni identičen s preciznim mehanikom g. Matkom Razbergerjem iz Ljubljane.

— Lj Nagla smrt. Včeraj jutraj je na Kodeljevem na posestvu barona Codečija v hlevu zadela srčna kap brezposelnega člapca Andreja Luznarja, doma iz Selc nad Skofjo Loko. Mrtvega je našel njegov tovariš in obvestil policijo. Na odredbo policijskega zdravnika so hlapca prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Pokojni Luznar je bil že več mesecev brez službe. Re- vež je fizično in živčno zelo oslabil in posledica je bila srčna kap.

— Fotoaparate kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, ortik, Ljubljana, Stari trg 9. 13T

Iz Celja

— c Hudožestveniki posetijo tudi Celje. Agilna uprava mariborskega Narodnega gledališča se je potrudila, da bi tudi Celjancem mogla nuditi priliko videti slavne Hudožestvenike na odru celjskega Mestnega gledališča. Hudožestveniki vprizore znano delo ruskega klasika Ostrovskega »Siročastvo ni greh«. Izro spremljata originalna ruska narodna glasba in petje. Uvedeno je že poskusno obvezno rezerviranje vstopnic in knjigarni Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti. — Opozorjamo vso celjsko, resnično in globoko slovensko umetnost ljubčo publiko, naj pohiti s prijavitvami za sedeže, da bo omogočeno to redko gostovanje. V slučaju nezadostnih prijav bo gostovanje moralo odpasti, kar bo edino krivda Celjancov samih. Upamo pa, da se to ne bo zgodilo. Cene so sicer znatno zvišane, kar pa bo vsakomur lahko razumljivo z ozirom na stroške in izredne umetnike.

— c V korist Dijaške kuhinje v Celju se bo vršila v soboto 18. t. m. zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma domača veselica s prav prijetnim in zabavnim sporedom. To bo obenem tudi poslovilna prireditel g. Karla Perca in njegove soproge ge. Pepec, ki v kratkem zapustita restavracijo, katero sta vzorno vodila dolga leta.

— c Nekoliko več obzirnosti! Iz krogov naših naročnikov smo prejeli pritožbo, ki je popolnoma upravičena in umestna. Ne- ki celjski obrtnik, ime za enkrat se zamolčimo, je po svojih nameščencih dostavil svojim strankam koledar z novoletnim voščilom v nemškem jeziku, kar gotovo m na mestu. Nismo nič proti temu, da nemškim strankam dostavlja nemška voščila, pač pa moramo smatrati dostavo nemškega voščila slovenskim Celjancem in narodnjakom za žalitev in skoro da tudi za izzivanje. Dotičnega gospoda opozarjamo, naj s podobnimi eksperimenti preneha, ker sicer bomo prisiljeni spraviti njegovo ime v javnost.

— c Po žalostni poti. V nekem celjskem prenočišču je bila aretirana v družbi svoje prijateljice in njenega ljubčka 27letna natakarica Marija K. V bolnici je bilo pri natančnem pregledu ugotovljeno, da je Marička spolno bolna. Zato so jo včeraj poslali v mariborsko javno bolnico. Dekle zatrjuje, da že nad pol leta ni imelo nobenih intimnih stikov z moškimi in da ne ve, kako je obbolelo.

— c Južno vreme je nastopilo včeraj jutraj tudi v Celju. Ceste, na katerih je še precej snega, so se spremenile v prava jezera, s streh lije na uboge pasante, kate- re obizgavajo še motorna vozila z blatom. Toplo je tako, da so spkne skoro odveč.

NOGAVICE: ŽIGOM

Ključ
Najboljše, najtrajnejše, nato
najcenejše

Tako blágo

primerno tudi za najnežnejšo kožo.

Vsako milo čisti, vendar pa nima vsako te prednosti, da bi bilo za kožo povsem neškodljivo.

Elida Favorit milo polepša tudi najfinejšo polt. Je izredno blágo in čisto ter daje obilno dišečo peno. Velik kos, zelo izdaten vsled izredne kakovosti.

Milo ELIDA Favorit

Zakaj letos ni hude zime

Letos je mnogo solčnih peg in zato imamo milo, razmeroma suho zimo

Ljubljana, 16. januarja.

Vse se je izpremenilo, vse je drugače, kakor je bilo nekdanj, pravijo naši starčki, celo v nebesih ni več v redu. Zdi se, da je tudi v prirodi zavladal kaos, kakor v naši razrvani notranjosti. Celo letni časi ne potekajo več normalno. Človek že ne bo več vedel, kdaj je zima in kdaj pomlad. Lani je bila zima izredno huda, da take ljudje že nad 50 let niso pomnili. Letos je pa zima izredno mila. So dnevi, ki nas spominjajo na jesen ali na pomlad, samo ne na zimo. Skratka, zima se nam zdi nenavadna in nenormalna, kakor lanska. K sreči je ta abnormalnost nam nekoliko prijetna, vse hvali boga, da ni hudega mraza, saj nas že stese, če se le spomnimo lanske zime. Sicer pa ima vsaka abnormalnost tudi svojo slabo stran in kdove, če se ne bo vreme hipoma izpremenilo in bo nastala iz mile ostra zima. Ljubljanci so sicer veseli, da decembra in polovice januarja ni več v koledarju in slutijo, da tudi druga polovica tekočega meseca ne bo sila, skrbí jih pa, kako bo februarja. Če bo termometer še februarja kazal okoli ničle, kakor doslej, potem smo pač rešeni letošnje zime. Da bi v marcu pritisnil hujši mraz, je skoro nemogoče, čeprav mora biti človek dandanes tudi s te strani na vse pripravljen.

Kaj pravi pratika

Vsevedna pratika prerokuje za 21. t. m. hud mraz in za nadaljne dneve veter in sneg. Dne 24. in 25. pravi, da bo jasno in zelo mrzlo, dne 29. in 30. pa snežni metej, 31. pa zopet hud mraz. Pratika napoveduje torej za januar nekaj zelo mrzlih dni, katere bomo že prenesli, lani smo morali prenašati ne samo zelo mrzle dneve, temveč cele pasje mrzle tedne in celo mesece.

Za prve dni februarja napoveduje pratika zelo mrzle dneve in mraz, od 8. do 10. februarja bo na baje vrhunec letošnje zime in bo zelo mrzlo. Potem nastopi milejše vreme z dežjem in snegom.

Meseca marca, pravi pratika nadalje, bo vetrovno in sneg, mrzlejša pa proti koncu meseca. Mraz napoveduje tudi za nekatere dni aprila, toda ostale dneve bo že toplo ali deževno.

Hude zime torej tudi pratika ne obeta, pač pa razmeroma dolgo. Doslej je bila zima približno res taka, kakršno napoveduje pratika.

Kaj pravi meteorološki zavod

Upamo, da meteorološki zavod ne bo užaljen, ker smo priobčili pred njegovo razlago o vzrokih letošnje abnormalne zime prerokovanje pratike, ker menimo, da pratika ni tako hud njegov konkurent, kakor mislijo nekateri. Nedavno je nastal pred vremensko hišico hud prepir med Zvezdarji. Eni so bili za pratiko, drugi pa za meteorološki zavod; ti so trdili, da pratika vedno laže, oni pa, da zavod nič ne ve.

Šef meteorološkega zavoda g. dr. Reya je mnenja, da vpliva na klimatske razmere na zemlji predvsem sonce. Kakor je vsemu življenju in gibanju na zemlji poslednji vzrok sonce, tako moramo tudi vzrok klimatskih razmer na zemlji iskati v soncu. Dan za dnem opazujemo zvezdoslovci na soncu zlasti dva tipična pojava, tako zvané protuberance ali solčne baklje in solčne pege. Protuberance so, kakor je znano, ognjeni vulkanski izbruhi na žareče tekočem solnčnem površju, ki dosežejo včasih višino dveh tretjin solčnega polmera.

Solčne pege so pa podobne lišastim žrelom ugaslih vulkanov.

Pege na soncu nastanejo po najnovejši meteorski hipotezi takole: Od sonca najbolj oddaljena planeta Neptun in Uranus moreta lažje kakor drugi planeti zbrati okoli sebe večji roj meteoritov. Kadar stopi eden obeh večjih planetov Saturn ali Jupiter v konjunkcijo s prej omenjenima planetoma in s solncem, tedaj pritegne večji planet od manjšega nekaj meteoritov v svoje območje.

Pri prehodu Marsa, Zemlje, Venera in Merkurja med solncem in v konjunkciji stoječih zunanjih planetih se ti meteoriti še bolj pritegnejo v gravitacijsko polje sonca, dokler končno ne padejo v sonce in pri tem nastanejo na soncu lijaste, žrelom podobne temne pege.

Iz teh dveh pojavov na soncu izvajajo moderni meteorologi vse klimatske izpremembe na zemlji. In sicer povzročajo številne solčne protuberance močne anticiklone ali nizek zračni pritisk na zemlji. Pege pa povzročajo ciklonalno vreme na zemlji. Meteorologi obračajo posebno pažnjo na celotni tok solčnih peg.

V letih z majhnimi solčnimi pegami se opazuje na zemlji majhen zračni pritisk, malo padavin, minimalno relativno vlažnost, oblačnost in hitrost vetrov, v splošnem torej lepo in toplo vreme. V letih z velikimi solčnimi pegami se pa opazuje na zemlji majhen zračni tlak, nizka temperatura, mnogo padavin in maksimalna vlažnost, oblačnost in hitrost vetrov, v splošnem torej deževno in hladno vreme.

Ker se je lansko zimo pojavilo na soncu zelo malo solčnih peg, smo imeli mrzlo zimo z veliko količino padavin. Letos je baš nasprotno. Na soncu opazujemo veliko solčnih peg, zato je letošnja zima mila in razmeroma suha.

Vojvoda na dražbi

Angleški vojvoda Richmondski, ki je šele lani prevzel očetovo dedščino, je sklenil razprodati vse rodbinske dragocenosti, češ da drugače ne more plačevati služinčadi in kriti visokih stroškov za vzdrževanje očetovih posestev. Vojvoda ima bogate zbirke slik in knjig. Med drugimi dragocenimi slikami ima več del slavnega slikarja Van Dycka. Tudi tisoč dragocenih starinskih knjig je že poslal v London na javno dražbo.

Vojvoda Richmondski je eden naj- večjih angleških veleposestnikov, to- da dohodki od zemljišč so v Angliji tako padli, da prede slaba celo takim magnatom, kakor je on. Vojvoda se je udeležil v zgodnji mladosti burske vojne, iz svetovne vojne se je pa vrnil kot ranjeni rezervist.

Praktičen zobozdravnik.

— Zobe bi si rada dala plombirati, pa se bojim bolečin.

— Jaz ti pomagam iz zadrege. Ho- dim k zobozdravniku, ki zna tako ime- nitno plombirati zobe, da se vsaka dama med plombiranjem smeje.

— Kako to?

— V ordinacijski sobi ima na stropu zrcalo.

Spominjajte se slepih!

Marcel Priollet

Seržant Diavolo

Roman

— Ne, samo opraskala me je. Kri se je že ustavila. V hipu, ko me je ranila, me je pa vendar tako zabolelo, da sem zločinko izpustil. In tako se ji je posrečilo odnesti pete.

Hotel sem jo ujeti— toda ves moj trud je bil zaman. Izmučila se mi je in izginila brez sledu. Mislim sem, da jo je popihala iz hotela. Zdaj sem pa nasprotnega mnenja. Prav zdi se mi, da se je vohunka zatekla v vajino stanovanje.

— To ni mogoče! — je vzkljnil Boris. — Z Beatrico bi jo bila gotovo opazila.

— Kaj še, zaljubljeni vidijo slabo. Vidva sta videla samo drug drugega. Sicer pa ne smeš pozabiti, da je nosila vohunka črn triko in da je torej v temi ni bilo lahko opaziti.

Kaj mi nisi dejal, da je Beatrice iz sramežljivosti ugasnila luč v hipu, ko si zahteval, naj se ti uda?

— Da, res je. In ti misliš, da je vohunka izrabila ta trenutek in smuknila v najino spalnico?

— Morda je že bila v nji. Pomisli malo. Dejal si mi tudi, da sta sedela z ženo dolgo na balkonu. Čas se ujema tako, da je zelo verjetno, da je smuknila vohunka v vajino stanovanje v hipu, ko sta sedela na balkonu in zrla na morje.

Skrila se je nedvomno za tole zaveso, ki je zmečkana, — kar poglej, Boris — dočim je zavesa na drugi strani nedotaknjena. In ko je nastala tema, je začela uspravljati prašek. Zavesa je zakrivala njo in vse njeno početje.

Po tej lopovski mi je nedvomno pobegnila. Tudi če bi bila manj spretna in oprezna, bi je z Beatrico ne bila šla, ker sta bila gluha in slepa za vsa razena ljubezni.

— To je res... prav praviš. — je pritrdil Boris ves obupan.

Po tem se mu je izvil iz grla krik: — Toda zakaj... zakaj se je spravila ta ženska name in na Beatrico? Nikomur nisva storila nič žalega. Edina naša želja je bila živeti srečno in uživati vse sladkosti ljubezni, da bi pa posegala po sreči drugih, nama še na misel ni prišlo.

Da se je neznanka na begu skrila tu, je razumljivo. Razumem tudi, da je vaju uspravila, da bi mogla nemoteno oditi.

Toda odšla ni sama... Ugrabila mi je Beatrico... Brez pomočnika tega ni mogla storiti... Zakaj, zakaj je ugrabila Beatrico?

— Zakaj? — je ponovil Maxime de Frileuse oženo.

Tudi on ni razumel, zakaj je kruta roka segla po sreči mladih zakoncev. Slutil je sicer, kakšno vlogo igra vohunka in čemu stika po hotelu, ni pa

mogel uganiti, kje tiči vzrok njenega podlega početja.

Ali je nalašč prekoračila navodila bratovščine »Črne perunike«, da loči mlada zakonca in uniči njuno srečo, ali pa je ravna iz gole zlobnosti in sovraštva do vsega mladega, plemenitega in lepega?

Maximu de Frileuse se še sanjalo ni, da je hotela vohunka v črnem trikoju z Beatrico pomočjo zadeti njega.

Ta domneva — in samo ta je bila pravilna — mu še na misel ni prišla.

Seržant Diavolo se je kmalu za nekaj odločil. Pritisnil je na gumb električnega zvonca.

Kmalu je nekdo potrkal na vrata sosedskega salona. Bil je sluga. Maxime mu je stopil naproti.

— Recite, prosim, ravnatelju hotela, naj pride za trenutek sem.

Sluga je začudeno pogledal preprostega seržanta, ki mu je tako samozvestno zapovedoval. Najbrž je mislil, da hotel »Imperia« ni za tako skromne goste.

Toda ta čas se je pojavil Boris.

— Storite, kar vam velewa gospod! — je zapovedal osorno.

Sluga je odšel. Maxime in Boris sta ostala sama v salonu, toda ne dolgo.

Ravnatelj hotela, debeležast možič nizke postave in dobrodušnega obraza je takoj prihitel iz svoje pisarne.

Poznal je kneza Kantemira, znamenitega gosta, kateremu se je globoko klanjaj. Seržantu se je komaj vidno poklonil.

Toda seržanta ravnateljevo omalovaževanje ni prav nič motilo. Spreporil je v tonu, ki je moral imponirati vsakemu, kdor ga je slišal.

— Obžalujem, gospod, da vam morava s knezom povedati, da je postal vaš krasni hotel snoci pozorišče izredno važnega dogodka.

Mlada kneginja Kantemirova je bila ugrabljena.

Čprav so napravile te besede na ravnatelja porazen vtis, ker je videl, da ima pred seboj moža, ki ne razume šale, se je skušal izmotati iz neprijetnega položaja, rekoč:

— Živimo v dobi karnevala... v času mistifikacij. Kneginja se vrne... prepričan sem, da se vrne.

— Knez Kantemir si prepoveduje take šale! — je zakričal Boris ogorčeno.

— To, kar je vam povedal seržant, dragi gospod, je bridka resnica.

Snoci se je splazila v hotel drzna zločinka. Nesramnica, ki mora imeti v vašem hotelu pomočnike, je uspravila mene in kneginjo. Ko sem se prebudil, sem bil sam.

— Knez... Visokost... to je strašno! — je jecjal ravnatelj, kateremu naenkrat ni bilo več do smeha in šale.

V našem hotelu, ki slovi po vsem svetu, se še nikoli ni pripetilo kaj takega. Drzmem se prositi vaju, da zaenkrat nikomur ne povesta, kaj se je zgodilo. Le

pomisli, kakšen škandal bi nastal in kako bi trpel ugled hotela, če bi...

— Mokala bova o tem, — je obljubil Maxime de Frileuse, — toda samo pod pogojem, če me boste poslušali do konca in ubogali.

— Toda... — Ubogajte seržanta! — je zapovedal Boris.

— Izvolite, Vaša Visokost! — je dejal ravnatelj.

Seržant Diavolo je diktiral svoje pogoje.

Zahteval je, naj ravnatelj nemudoma odredi skrogo, toda diskretno preiskavo. Preiskati mora ves hotel in zaslišati služinčad, posebno nočnega vratarja.

Ravnatelj je obljubil storiti vse, kar je seržant zahteval, ker se je bal, da bi hotel ne prišel na slab glas.

— Eno uro imate časa, da opravite s preiskavo. Toda pazite, da bo uspešno! — mu je zabijil Maxime.

— Eno uro, pravite? Pa naj bo. Počakajte me tu. Zagotavljam vaju, da se vrnem najpozneje čez eno uro.

Ravnatelj je ostal mož beseda. Bil je sicer točen, toda priznati je moral, da je bil ves njegov trud zaman.

Nihče ni opazil ponoči v hotelu nič posebnega. Ravnatelju so povedali samo to, da so zvečer v enem delu hotela ugasnile luči. Monterji so pa takoj poskrbeli, da gostje niso ostali v temi.

Nočni vratar je povedal, da so ponoči mnogi gostje odhajali in prihajali, kar je v tako velikem hotelu običajno. Drugače pa tudi on ni opazil nič posebnega.

— Ima hotel še druge izhode? — je vprašal Maxime, ko je upehani ravnatelj zaključil svoje pripovedovanje.

— Da, imamo tri izhode za služinčad.

— Ali so ti izhodi zastraženi?

— Podnevi so, ponoči pa ne.

— Kam pa vodijo?

— V malo oddaljene ulice, kajti samo glavni vhod je s Promenade des Anglaises.

Maxime in Boris sta se spogledala. Razumela sta se.

Iz tega, kar je bil povedal ravnatelj, sta sklepala, da so lopovi ugrabili in odnesli Beatrico iz hotela brez najmanjših ovir.

Brat in mož ugrabljene žene sta se zahvalila ravnatelju in ga odslavila.

Ko sta ostala sama, sta si dolgo stiskala roke v znak, da sta sklenila pogodbo. Maxime de Frileuse je z dvema besedama povedal, na kaj se nanaša njuna pogodba.

— Na delo! — je vzkljnil z energičnim glasom.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Dijamanti v nojevem drobovju

V jugozapadni Afriki so začeli sistematično loviti noje, ker imajo mnogi v drobovju dijamante

Bivša nemška kolonija v jugozapadni Afriki je znana kot pokrajina, kjer je največ dijamantov. Mnoga dijamantna polja še niso raziskana in zato ni čuda, da je jugozapadna Afrika še vedno obljubljena dežela, kamor romajo ljudje iz vseh krajev sveta, da bi z dijamanti obogatili. Zadnje čase so pa našli domačini in tuji nov bogat vir dijamantov in sicer v nojevem drobovju. Lov na noje je najbolj razširjen po prostorni stepi Kalahari, kamor zahajajo tuji in domačini in kjer je največ nojev. Nedavno je ustrelil v stepi Kalahari neki lovec dva divja noja in ko je trebil drobovje, je našel v želodcih cel zaklad. V želodcu enega noja je bilo 53 belih kamenčkov, v želodcu drugega pa 17. To so bili sami dragoceni dijamanti.

Seveda je bilo to le srečno naključje, kajti sicer se divji noj ne ceni več posebno visoko. Odkar je prišlo nojevo perje iz mode, je padla tudi vrednost nojev. Po perju divjih nojev sploh nikoli ni bilo povpraševanja, ker je razcefrano in oguljeno, kajti noji begajo po grmovju med trnjem in se valjajo po blatu tako, da njihovo perje ne pride v poštev. Drago je bilo prejšnje čase perje udomačenih nojev, pa še to je izgubilo večji del vrednosti in od l. 1912 je reja nojev v južni Afriki močno nazadovala. Do predlanskega leta so se pojavile po peščenih pustinja velike jate divjih nojev, zdaj je pa njihovo prostosti konec, kajti država je zasedla pustine kot dijamantna polja.

Nojev želedec potrebuje menda kamenčke za prebavo, kakor jih potrebujejo kokoši in vodne ptice. Naravni nagod sili noje, da iščejo po tleh samo gladke in blesteče kamenčke. Tako pridejo dijamanti v nojevo drobovje. Ko so iskanci dijamantov zasedli dijamantna polja v deželi Namaqua, so pregnali noje in drugo zverjad v druge južnoafriške pokrajine. Velike jate plavih nojev so se napotile čez reko Oranje v južnoafriške pustine, kjer so se noji zelo razširili. Domačini so pa kmalu spoznali, da jim prinašajo noji poleg perja in mesa še drugo korist. V nojevih želodcih najdene bele kamenčke so kazali evropskim trgovcem in ti so bili tako navdušeni, da se je takoj razvila živahna trgovina. Evropski trgovci so bele kamenčke kupovali ali pa so dajali domačinom za nje blago. Videč, koliko koristi jim prinašajo, so začeli domačini noje loviti sistematično. Zadnje čase so jih tako intenzivno lovili, da so se začeli noji vedno bolj umikati proti severu. V nekaterih pokrajinah nojev

sploh ni več. Noji so postali sčasoma tako boječji, da jim tudi izkušeni lovci večinoma ne morejo do živega.

Pa tudi druge ptice rade zobljejo dijamante, da si olajšajo prebavo. Neki lovec je našel nedavno v južni Afriki v gošči jerebice dva dijamanta in eden je tehtal cel karat. Ptice iščejo in pobirajo dijamante, ker so trdi, ljudi pa miška njihova lepota.

Nemec v francoski tujski legiji

Nemški državljani Gies je bil nedavno obsojen zaradi veleizdaje na 5 let težke ječe. Ničnostna pritožba je bila zavrnjena in zdaj se zanima za nenavadno obsodbo vojaškega sodišča vsa javnost. Leta 1910 je vstopil Gies prostovoljno v francosko tujsko legijo, iz katere je skušal večkrat pobegniti, pa se mu ni posrečilo. Pozneje pa se je privadil in postal je dober vojak. Udeležil se je vojne v Maroku in tudi v Indokino so ga poslali. Začetkom l. 1918 so ga odpustili iz tujske legije in hotel se je vrniti domov, toda v Marseillu je bil kot nemški državljani aretiran in interniran. Zivljenje v taborišču internirancev mu pa ni ugnajalo in ker si ni mogel pomagati drugače, je ponovno vstopil v tujsko legijo.

Udeležil se je bojev v severni Afriki, naenkrat je pa prišlo povelje, da mora en polk tujske legije zamenjati francosko posadko v Porurju. V Porurju so poslali kot nalašč polk, v katerem je bil tudi Gies. Mož ni tajil, da je nemški državljani in nemško vojaško poveljstvo je kmalu zvedelo, da služi v tujski legiji tudi Nemec. Čez dve leti je bilo okupacije Porurja konec in polk tujske legije se je vrnil v Maroko. Začetkom leta 1928 je bil Gies drugič odpuščen iz tujske legije in vrnil se je v Nemčijo. Toda na meji so ga takoj aretirali in moral je pred vojno sodišče, ker je služil v sovražni armadi proti lastni domovini. Za veleizdajalce je samo ena kazen — smrt. Zagovorniku se je pa posrečilo omehčati stroge sodnike tako, da so obsodili Giesa samo na 5 let težke ječe.

Vse zamenjaj.

— Najel si torej privatnega detektiva, da bi pazil na tvojo ženo, ker ji ne zaupaš?

— Da, in pomisli — pobegnila mi je z njim.

Ljubitelji umetnin!

Dne 17., 18., 20. in 21. januarja se bo prodajalo 230 komadov oljnatih slik, starinskih in novih. Dalje 600 komadov zgodovinskih narodnih noš, starih novcev, skrinj, zgodovinskih dokumentov, vaz itd. Prodajalo se bo za bagatelne cene od 10 Din naprej. Izrabite priliko! Stvari se lahko ogledajo od 9.—1. in 3.—5. na Gallusovem nabrežju 33, na ogled.

Franc Koman

poštni poduradnik v pok.

v sredo, dne 15. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažil sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 17. januarja 1930 ob ¼4. uri popoldne iz hiše žalosti, Wolfova ul. št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. januarja 1930.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Mestni pokopni zavod občine Ljubljana

Ob 6. zaključimo prodajo srečk

Cele in polovične srečke so razprodane, le nekaj četrtink je zamudnikom še na razpolago.

Dobijo se v Ljubljani:

V oglasnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici, v Ekspozituri »Jutra« v šiški na Celovski cesti. — V Mariboru in v Celju pa pri podružnicah »Jutra« ter pri podpisnem zavodu.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas 5.—

Lovska psica

nemška, kratkoolaka z rodovniškim in odlično oceno se proda. Ponudbe pod »Živa«/640 na upravo »Slov. Naroda«.

Gospodična

večša nemščina in srbohrv. dobi takoj mesto vzgojiteljice k dečkom v starosti 10 in 7 let. Pouk klavirja pogoj. Sliko, spričevala in plačilne zahteve je nasloviti na: Schmolka, Novi Sad. 643

Fant

14 let star, poštenih staršev, z dežele, se želi izučiti ključavničarske obrti pri dobrem mojstru, kjer bi imel hrano in stanovanje. Ponudbe na naslov: Marija Muzelj, Poljsnik, pošta Sava. 644

Ribje olje

sveže, najfinjše, norveško, iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani, se priporoča bolnim, slabotnim osebam. 87-L

20odstotne kronske bone

kupuje Puška štedionica, založni zavod d. d., Osijek, Desetičina ul. 27. 110/L

Preklic

Preklicujem, kar sem govoril napram Milan Drobežu, Zalog št. 6, ker on ni ukradel prstana in 10 Din in je nedolžen. 646 Miha.

Komel

v nesetni jami ne proda barake, ker ni sama lastnica. 641 Ivan Vrankar.

Baraka se kupi

v izmeri 600—1000 m². Navesti je ceno in kraj iste. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Parcela«/645.

Vdova

z odraslo hčerko išče stanovanje sobe in kuhinje v sredini mesta, po možnosti v bližini Mladike. Ponudbe na upravo tega lista pod »Vdova«/640.

Premog

in DRVA najboljših vrst dobavila

I. Pogačnik

Bohoričeva 5. Telefon 2059 94-L

Žaluzije

lesenih tekstilnih rolet (dervo-mitki) rolete iz gradnega se do be narekuje pri trdnosti

PETER KOBAL Kranj — Slovenija Tel. interurb. 32

Vsakovrstna svila in druge specialitete za maske

A.&E. Skabernè, Ljubljana

L. E. Smith

najnovejša konstrukcije in edini
BRZOPISALNI STROJ

Oglejte si ga pri turdki

Lud. Barača, Ljubljana
SELENBURGOVA UL. 6
Telefon 29-80